

2. Унормування диверсифікації провайдерів на ринку освітніх послуг, окреслення їх прав і обов'язків, умов функціонування сприятиме розвитку їх конкурентоспроможності як на державному, так і регіональному ринку.

3. Розроблення сучасних професійних стандартів на основі прогнозування ринку розвитку ринку праці та створення незалежних кваліфікаційних центрів для підтвердження кваліфікації на базі формальної, неформальної та інформальної освіти сприятиме професійній мобільності кваліфікованих робітників і фахівців.

Ключові слова: неформальна освіта; ринок освітніх послуг; диверсифікація; провайдери; освіта дорослих.

Література

1. Bilousova, N. A. (2021). Profesiina pidhotovka medychnykh predstavnykiv farmatsevychnykh kompanii u Federatyvni Respublitsi Nimechchyny: dys. ... kand.ped.nauk: 13.00.04 [Bilousova N. A. Professional Training of Medical Representatives of Pharmaceutical Companies in the Federal Republic of Germany] (PhD Thesis). Kyiv/ (in Ukrainian).
2. Validizatsiia. (n. d.). V Portal ukrainskoi movy ta kultury. Retrieved from: <https://slovnuk.ua/index.php?swrd=%D0%B2%D0%B0%D0%BB%D1%96%D0%B4%D0%B8%D0%B7%D0%B0%D1%86%D1%96%D1%8F>

DOI <https://doi.org/10.32405/978-966-97763-9-6-2021-146-149>

ОРГАНІЗАЦІЯ ПОСТДОКТОРСЬКИХ ПРОГРАМ В ЄВРОПЕЙСЬКИХ УНІВЕРСИТЕТАХ: ДОСВІД ГРЕЦЬКОЇ РЕСПУБЛІКИ

Олена Проценко, к.пед.н., доц.

Київський університет імені Бориса Грінченка,
м. Київ, Україна

Метою дослідження є вивчення досвіду організації постдокторських програм в європейських університетах на прикладі Грецької Республіки та визначення напрямів його врахування в Україні.

Висвітлено, що професійний розвиток дослідників, які здобули науковий ступінь доктора філософії в Європі, є розповсюдженою практикою

в європейських університетах, що ґрунтується на загальних положеннях, визначених у нормативних документах Європейського Союзу. Так, у зверненні Європейської Комісії до Європейського Парламенту «Новий Європейський дослідницький простір для дослідження та інновацій» (2020 р.) наголошується на необхідності професійного розвитку, дослідницької кар'єри вчених Європи засобами різних ініціатив. Однією з таких ініціатив виступає EURAXESS, що сприяє мобільності дослідників та їх професійному розвитку шляхом надання інформаційних послуг про наявність вакантних місць, які пропонують університети Європи для реалізації постдокторських досліджень. Така ініціатива надає можливість вільно орієнтуватися на ринку праці для дослідників в межах Європи, зокрема і Грецької Республіки (Communication, 2020).

Визначено, що в Грецькій Республіці постдокторські дослідження реалізуються в університетах вченими, які мають науковий ступінь доктора філософії (PhD) за різними галузями знань. Постдокторські програми мають на меті досягнення таких результатів:

- розширення напрямів реалізації наукових здобутків попередніх досліджень науковців;
- професійну та фінансову підтримку дослідників, які сприяють ефективному розвитку науки, реалізації досліджень та їх практичному впровадженню;
- розвиток дослідницької компетентності науковців;
- практичне впровадження результатів дослідження та інновацій;
- розвиток позитивного академічного іміджу університетів країни та міжнародне визнання досліджень, що здійснюються на їх базі.

Постдокторантам грецьких університетів дозволяється проводити дослідження на відповідному факультеті університету, в якому не відбувся захист його докторської дисертації, за умови проходження конкурсного відбору. При цьому враховується тематика докторського (PhD) дослідження та наявність вже опублікованих наукових праць, де продовжено вивчення проблеми дослідження. Протягом одного-трьох років науковці під керівництвом досвідченого вченого від університету проводять дослідження і здійснюють популяризацію результатів цього дослідження у ході проведення лекцій, семінарів, участі в наукових конференціях, шляхом публікації щонайменше однієї статті у рецензованому науковому виданні або окремого наукового видання (наприклад, монографії). На початку

програми розробляється план реалізації дослідження, якого має беззаперечно дотримуватися науковець і який містить перелік етапів проведення дослідження, їх хронологічні межі та періоди звітування керівнику. По завершенні програми відбувається семінар, на якому заслуховується інформація про досягнуті результати дослідження, і видається сертифікат про проходження постдокторської програми на основі рішення факультету (відділення) університету (Κανονισμός, 2017).

Успішне завершення постдокторських програм сприяє удосконаленню професійної компетентності, зокрема дослідницьких навичок, викладача і надає поштовх для їх кар'єрного зростання, адже є першим академічним кроком після завершення докторської дисертації (PhD).

Виявлено, що постдокторські програми в Греції організуються не тільки університетами, але й благодійними фондами, державними стипендіальними фондами, іншими організаціями, що зацікавлені у здійсненні досліджень в певній галузі. Так, систематично оголошуються конкурси на проведення індивідуальних та групових постдокторських досліджень з наук про людину, при цьому обов'язковою умовою надання гранту на дослідження є працевлаштування в організацію, яка проводить конкурс.

Таким чином, можемо дійти висновку, що досвід організації постдокторських програм Грецької Республіки може бути врахований в Україні за такими напрямками:

- реалізація постдокторських програм в системі атестації кадрів вищої кваліфікації в Україні може стати рушійною силою, одним із видів освітньої траєкторії професійного розвитку науково-педагогічних працівників, розширенню кола їх професійних контактів;
- залучення молодих науковців з інших закладів освіти створює можливості для розвитку наукових шкіл університетів, а відповідно і підвищення результативності їх науково-дослідної діяльності;
- продовження дослідження, розпочатого в докторській дисертації (PhD), та впровадження його результатів в освітній процес інших університетів, надає можливості для пошуку нових напрямів наукової діяльності та реалізації нових ідей.

Ключові слова: постдокторська програма; постдокторське дослідження; професійний розвиток.

Література

1. Communication from the Commission to the European Parliament, the Council, the European Economic and Social committee and the committee of the regions a new ERA for research and innovation (2020). <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:52020DC0628&from=EN>
2. Κανονισμός εκπόνησης μεταδιδακτορικής διατριβής (Πειραιάς, 2017). https://www.unipi.gr/unipi/images/various/akad_tmim/oikon_epist

DOI <https://doi.org/10.32405/978-966-97763-9-6-2021-149-150>

ОЦІНЮВАННЯ СОЦІОГУМАНІТАРНИХ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ УНІВЕРСИТЕТІВ СВІТОВОГО КЛАСУ

Ірина Регейло, д.пед.н., с.н.с.

Інститут вищої освіти НАПН України
м. Київ, Україна

Наталія Базелюк, к.пед.н.

Інститут вищої освіти НАПН України
м. Київ, Україна

В умовах світової пандемії COVID-19, що розпочалася в 2020 р. та істотно змінила розвиток суспільств у планетарному масштабі, відбувається перегляд усіх сторін людського буття і насамперед, охорони здоров'я, а також нового розуміння реалізації освіти і науки. Саме тому одним із актуальних напрямів є виявлення безпрецедентних викликів і ризиків щодо функціонування наукової системи та забезпечення необхідних перетворень і модернізації наукової сфери. Особливо гострої дискусії набуває проблема оцінювання дослідницької діяльності університетів і наукових досліджень та відповідно наукових здобутків вчених. Насамперед суперечлива тенденція простежується в оцінюванні досліджень у галузях соціальних і гуманітарних наук. Ураховуючи це, метою нашого наукового пошуку є висвітлення ключових підходів в оцінюванні дослідницьких результатів соціогуманітарної сфери університетів світового класу, що засвідчують їх досконалість та взірцевість у провадженні наукової діяльності.